

सहिदभूमि राजपत्र

सहिदभूमि गाउँ कार्यपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड-१,

सङ्ख्या-१२

सहिदभूमि राजपत्र,

मिति : २०७५/०७/२५

भाग-२

सहिदभूमि गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले बनाएको तल लेखिएबमोजिमको निर्देशिका सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको बेहोरा अनुरोध छ ।

बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५

स्वीकृत मिति २०७५/०९/२९

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (अ) ले दिएको अधिकार प्रयोग गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम सहिदभूमि गाउँ कार्यपालिकाले **बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५** जारी गरेको छ ।

प्रस्तावना :

नेपालको संविधानको अनुसूची-८ बमोजिम उपभोक्ता हित संरक्षणार्थ बजार अनुगमनको जिम्मेवारी गाउँपालिकालाई तोकिएको हुँदा सो संवैधानिक दायित्व कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्बाट मिति २०७३/१०/१८ मा स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनको अधीनमा रही सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयद्वारा तयार गरिएको नमुना निर्देशिकाका आधारमा रही यो निर्देशिका तयार गरिएको छ । उपभोक्ताको स्वास्थ्य, सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न, उपभोग्य वस्तु वा सेवाको गुणस्तर, परिमाण एवं मूल्यको अनियमितताबाट उपभोक्तालाई संरक्षण प्रदान गर्न, वस्तु वा सेवाको उत्पादन

स्थल वा भन्सार बिन्दु, ढुवानी मार्ग, भण्डारण तथा सञ्चय-स्थल, थोक तथा खुद्रा विक्री-स्थल र उपभोग-स्थललगायतका ठाउँहरूमा वस्तु वा सेवाप्रदायक वा विक्रेताको व्यावसायिक कारोबारको दर्ता, नवीकरण, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर, नापतौल, विज्ञापनलगायतका व्यापारिक क्रियाकलापको नियमन गर्न तत्काल सहिदभूमि गाउँपालिकाबाट नियमित रूपमा प्रभावकारी बजार अनुगमन गर्न आवश्यक भएकाले सहिदभूमि गाउँकार्यपालिकाले मिति २०७५/०९/२९ को बैठकबाट पारित गरी यो निर्देशिका लागु गरेको छ ।

परिच्छेद -१

प्रारम्भिक

१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (क) यस निर्देशिकाको नाम “बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७५” रहेको छ ।
 (ख) यो निर्देशिका तुरुन्तै लागु हुने छ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकामा,

- (क) “अनुगमन टोली” भन्नाले कार्यालयले विशेषज्ञसहित गठन गरेको बजार अनुगमन टोली सम्भन्नुपर्दछ ।
 (ख) “उपभोक्ता हित संरक्षण समिति” भन्नाले गाउँपालिकाका उपप्रमुखको संयोजकत्वमा गठित समिति बुभन्नुपर्दछ ।
 (ग) “कार्यालय” भन्नाले सहिदभूमि गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्भन्नुपर्दछ ।
 (घ) “प्रदायक” भन्नाले वस्तु वा सेवाको उत्पादक, आयातकर्ता, भण्डारण वा विक्रीवितरण गर्ने व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नुपर्दछ ।
 (ङ) “वस्तु” भन्नाले उपभोक्ताले उपभोग वा प्रयोग गर्ने वस्तुको सम्मिश्रणबाट बनेको पदार्थ सम्भन्नुपर्दछ र सो शब्दले उपभोग्य वस्तुको निर्माणमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थ, रङ, सुगन्ध वा रसायनलाई समेत जनाउँछ ।

- (च) “विक्रेता” भन्नाले वस्तु वा सेवाको उत्पादक, पैठारीकर्ता, थोक वा खुद्रा विक्रेता, सेवाप्रदायक सम्भन्नुपर्दछ । सो शब्दले होटल, लज, होस्टेल, खाजाघर-सञ्चालक आदिलाई समेत जनाउने छ ।
- (छ) “स्थानीय सरकार” भन्नाले गाउँपालिका सम्भन्नुपर्दछ ।
- (ज) “सेवा” भन्नाले व्यावसायिक सेवा, सञ्चार सेवा, निर्माण तथा इन्जिनियरिङ सेवा, वितरण सेवा, शिक्षा सेवा, वातावरणीय सेवा, वित्तीय सेवा, स्वास्थ्य र सामाजिक सेवा, पर्यटन सेवा, मनोरञ्जन तथा खेलकुद सेवा, यातायात सेवालगायतका दस्तुर/पारिश्रमिक लिई वा नलिई प्रदान गरिने सम्पूर्ण सेवाहरू सम्भन्नुपर्दछ ।
- (झ) “समिति” भन्नाले उपभोक्ता हित संरक्षण समिति भन्ने सम्भन्नुपर्दछ ।

परिच्छेद-२

उपभोक्ता हित संरक्षण समिति

३. उपभोक्ता हित संरक्षण समिति :

उपभोक्ताको हित संरक्षणसम्बन्धी विषयमा आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्न तथा बजार अनुगमन कार्यलाई मार्गदर्शन एवं समन्वयका लागि गाउँपालिकाले उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको गठन गर्ने छ ।

४. उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको गठन देहायअनुसार हुने छ :

- (क) सहिदभूमि गाउँपालिकाको उपप्रमुख - संयोजक
- (ख) सहिदभूमि गाउँपालिकाको आर्थिक समितिको संयोजक - सदस्य
- (ग) जिल्ला प्रशासन कार्यालय वा इलाका प्रशासन कार्यालयको अधिकृत प्रतिनिधि - सदस्य
- (घ) खाद्य, गुणस्तर, औषधि/जनस्वास्थ्य/उद्योग-वाणिज्य हेर्ने (उपलब्ध भएसम्मका क्षेत्रगत विषय हेर्ने) शाखाको प्रमुख/प्रतिनिधि - सदस्य

- (ड) सम्बन्धित उद्योग-वाणिज्य सङ्घको प्रतिनिधि - सदस्य
- (च) उपभोक्ता हित संरक्षणमा क्रियाशील संस्था वा व्यक्तिहरूमध्येबाट एक जना - सदस्य
- (छ) कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा/डेक्स/एकाइको प्रमुख - सदस्य-सचिव

५. उपभोक्ता हित संरक्षण समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क. उपभोक्ता हित संरक्षणका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्ने,
- ख. अत्यावश्यक वस्तुहरूको माग र आपूर्तिको अवस्थासम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन र मागको प्रक्षेपण गर्ने,
- ग. समितिले यस निर्देशिकाको दफा (८) २ अनुसार गठित अनुगमन टोलीद्वारा अनुसूची-१ को फाराममा उल्लेख भएअनुसार प्रस्तुत गरेको बजार अनुगमनसम्बन्धी प्रतिवेदनमाथि विश्लेषण गरी आवश्यक निर्देशन दिने,
- (च) उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्न आपूर्ति व्यवस्था र उपभोग्य वस्तु वा सेवाको छड्के अनुगमन गर्ने,
- (छ) बजार अनुगमनसम्बन्धी कामको मूल्याङ्कन गर्ने र टोलीलाई आवश्यकताअनुसार मार्ग दर्शन गर्ने,
- (ज) गाउँपालिकाले दिएका अन्य निर्देशन र आदेशको कार्यान्वयन गर्ने/ गराउने,
- (झ) उपभोक्ता हितविपरीत कार्यमा आवश्यक कानुनी कारबाहीका लागि निरीक्षण वा अनुसन्धान अधिकृत तोक्ने ।

६. उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको बैठकसम्बन्धी कार्यविधि : उपभोक्ता हित संरक्षण समितिको बैठक महिनामा एकपटक अनिवार्य रूपमा बस्नुपर्ने छ । समितिको बैठकले आफ्नो कार्यविधि आफैं तयार गर्ने छ । यसरी बैठक बस्दा कम्तीमा तीन दिनअगाडि बैठकको विषयसहितको सूचना सदस्यहरूलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने छ ।

परिच्छेद -३

बजार अनुगमनसम्बन्धी व्यवस्था

७. वस्तु वा सेवाको दर्ता, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर, नापतौललगायतका व्यापारिक क्रियाकलापलाई उपभोक्तामैत्री बनाउन गाउँपालिकाले निम्न व्यवस्था गर्नुपर्ने छ :
- (क) गुणस्तरीय उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको सहज र सर्वसुलभ आपूर्ति हुने वातावरणको सुनिश्चिततासहित उपभोक्ताको हक र हितको संरक्षण गर्न कार्यालयमा उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा/एकाइ/डेक्सको व्यवस्था गरी नियमित र प्रभावकारी बजार अनुगमनको व्यवस्था गर्ने,
 - (ख) बजार प्रणालीलाई प्रतिस्पर्द्धी र उपभोक्ताप्रति जिम्मेवार तुल्याउन प्रचलित कानूनको कार्यान्वयनमा जोड दिने,
 - (ग) उपभोक्ता शिक्षासम्बन्धी सचेतना र बजार अनुगमनको कार्ययोजना तयार गरी उपभोक्ता हित संरक्षणको विषयलाई विशेष प्राथमिकतामा राख्ने,
 - (घ) उपभोक्तालाई सचेत र जागरुक तुल्याउन वडा समितिको कार्यालयदेखि नै उपभोक्ता सचेतनालगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने,
 - (ङ) आफ्नो गाउँपालिकाअन्तर्गत स्थापित वा सञ्चालित उद्योगव्यवसायको दर्ता, नवीकरण, बिल बीजक तथा विक्रीका लागि राखिएका मालवस्तु, नापतौल, गुणस्तर, लेबल, आपूर्ति आदिको अनुगमन गर्ने,
 - (च) तरकारी, फलफूल, माछामासु, मिठाई पसल, डेरी, होटललगायतका खाद्यवस्तुको विक्रीस्थलको मापदण्ड तोक्ने र छुट्टै फलफूल तथा तरकारी बजार र वधशालाको व्यवस्था गर्ने ।

८. बजार अनुगमन टोली गठन :

१. वस्तु वा सेवाप्रदायक व्यवसायको दर्ता, नवीकरण, आपूर्ति, मूल्य, नापतौल, विज्ञापनलगायत व्यापारिक क्रियाकलापको नियमित एवं

आकस्मिक अनुगमनका लागि गाउँपालिकाले बजार अनुगमन टोली गठन गर्ने छ ।

२. उपदफा (१) बमोजिम गठन हुने अनुगमन टोलीमा देहायबमोजिमका पदाधिकारीहरू रहने छन् :

क. कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा/एकाइ/डेक्कको प्रमुख -संयोजक

ख. सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको प्रतिनिधि (उपलब्ध भएसम्म)-सदस्य

ग. स्थानीय प्रशासनको प्रतिनिधि (उपलब्ध भएसम्म) - सदस्य

घ. स्थानीय सुरक्षा निकाय (नेपाल प्रहरी) को प्रतिनिधि -सदस्य

ड.. उपभोक्ता हित संरक्षणमा क्रियाशील संस्था वा

व्यक्तिहरूमध्येबाट मनोनीत एक जना -सदस्य

च. उद्योगवाणिज्य सङ्घको प्रतिनिधि एक जना -सदस्य

छ. पत्रकार महासङ्घ/सञ्चारकर्मी एक जना -सदस्य

३. अनुगमन टोलीमा कम्तीमा ५ जना प्रतिनिधि संलग्न भई बजार अनुगमनसम्बन्धी कार्य गरिनेछ । तर कुनै विषयगत क्षेत्रको अनुगमन गर्ने कार्यमा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रको विज्ञ/प्रतिनिधि अनिवार्य रूपमा समावेश गराउनुपर्ने छ । (विषयगत विज्ञ वा प्रतिनिधि भन्नाले, जस्तै-खाद्य वा कृषि उपजका लागि खाद्य निरीक्षक वा उपलब्ध नभएमा कृषि प्राविधिक भन्ने बुझिने छ ।)

४. उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा वा एकाइले मासिक रूपमा तोकिएको ढाँचामा बजार अनुगमनको एकीकृत प्रतिवेदन कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने छ ।

९. बजार अनुगमन टोलीको काम, कर्तव्य र अधिकार :

दफा ८ (१) बमोजिम गठित बजार अनुगमन टोलीले प्रचलित कानूनबमोजिम देहायअनुसारका कार्यहरू गर्नुपर्ने छ :

- (क) बजार अनुगमनको पूर्वकार्ययोजना र मासिक अनुगमन कार्यतालिका बनाई स्वीकृतिका लागि समितिमा पेस गर्ने,
- (ख) स्वीकृत कार्ययोजनाबमोजिम नियमित रूपमा बजार अनुगमन गर्ने र आवश्यकताबमोजिम आकस्मिक वा विशेष अनुगमन गर्ने,
- (ग) वस्तु वा सेवाको दर्ता, आपूर्ति, मूल्य, गुणस्तर, नापतौल, विज्ञापनलगायतका व्यापारिक क्रियाकलापको अनुगमन गर्ने,
- (घ) कालोबजारी, एकाधिकार (सिन्डिकेट), मिलेमतोपूर्ण भाउ निर्धारण (कार्टेलिङ), कृत्रिम अभाव तथा बजारप्रवेशमा अवरोध गर्नेजस्ता गैरप्रतिस्पर्द्धी व्यापारिक क्रियाकलाप भए/नभएको अनुगमन गर्ने,
- (ङ) कुनै वस्तुको अनुचित व्यापारिक क्रियाकलाप (मिसावटयुक्त/गुणस्तरहीन) कम तौल भएको देखिएमा/भेटिएमा आवश्यकताअनुसार त्यस्ता वस्तु जफत गर्ने, नष्ट गर्ने, कारोबार रोक्का गर्ने वा बन्द गर्नेलगायतका कार्य गर्ने,
- (च) उपभोक्ता हित संरक्षण समितिबाट समय-समयमा दिइएका निर्देशन एवं आदेशबमोजिमका कामहरू गर्ने,
- (छ) सम्पन्न बजार अनुगमन प्रतिवेदन सोही दिन कार्यालयमा पेस गर्नुपर्ने छ ।

१०. बजार अनुगमन कार्यविधि :

१. बजार अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा निम्न विषयमा विशेष ध्यान दिनुपर्ने छ :
- (क) विक्रेता वा सेवाप्रदायकले नियामक निकाय र यस गाउँपालिकाबाट कानुनबमोजिम प्रदान गरिने गरेको व्यवसाय दर्ता प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) को प्रमाणपत्र, खाद्य अनुज्ञापत्र, औषधिपसल दर्ता प्रमाणपत्रलगायतका आवश्यक कागजातहरू लिएको छ/छैन हेर्ने, साथै प्रमाणपत्र नियमित रूपमा नवीकरण भए/नभएको हेर्ने । प्रमाणपत्र नलिएको वा नवीकरण गरेको नदेखिएमा बढीमा ७ दिनभित्र सो कार्य गरी कार्यालयमा पेस गर्न लिखित निर्देशन दिने,

- (ख) विक्रेता वा सेवाप्रदायकले आफ्नो व्यवसायको साइनबोर्ड राखेको छ/छैन हेर्ने । नराखेको भए ३ दिनभित्रमा राखी कार्यालयमा जानकारी दिन लिखित निर्देशन दिने,
- (ग) प्रदायकले वस्तुको विक्रीकक्षमा मूल्यसूची राखेको छ /छैन हेर्ने । नराखेको भए ३ दिनभित्रमा राखी कार्यालयलाई सोको जानकारी दिन लिखित निर्देशन दिने,
- घ) माल, वस्तुको परिमाण, मूल्य, गुणस्तर र तौल ठिक छ/छैन हेर्ने,
- (ङ) प्याकेजिङ गरिएको वस्तुको लेबलमा उत्पादक वा पैठारीकर्ताको नाम, उत्पादन मिति, उपभोग्य अवधि वा मिति, अधिकतम खुद्रा मूल्य, मिश्रण, भण्डारण र उपभोग गर्ने तरिका उल्लेख गरिएको छ/छैन हेर्ने,
- (च) औषधि वा औषधियुक्त पदार्थ भए सोको प्याकिङ प्रयोग गर्ने तरिका उल्लेख छ/छैन हेर्ने, औषधिविज्ञ (फार्मासिस्ट) औषधि विक्री स्थलमा भए/नभएको एवं औषधिविक्रेता प्रमाणपत्रसमेत हेर्ने,
- (छ) उत्पादन मिति, उपभोग्य मिति केरमेट गरेको वा पुनः लेबलिङ वा छपाइ गरेको छ/छैन हेर्ने, पुनः लेबलिङ वा छपाइ गरेको पाइएमा त्यस्तो वस्तु जफत गर्ने, वस्तुको प्रकृतिअनुसार मुचुल्का गरी नष्ट गर्ने,
- (ज) उपभोग्य मिति नाघेका औषधि, प्रशोधित पानी, बिस्कट, पाउरोटीलगायतका खाद्य तथा उपभोग्य वस्तुहरू फेला परेमा नष्ट गर्ने,
- (झ) माछामासु, फलफूल, तरकारी, मिठाई पसल, डेरी र होटल, वधशाला वा माछामासु विक्रीस्थल सफासुगघर र मापदण्डअनुसार छ/छैन हेर्ने, नभएमा कसुरको प्रकृतिअनुसार सजग गराउने वा चेतावनी दिने तथा अटेरी गरेमा तोकिएबमोजिम दण्ड जरिवाना गर्ने,

- (ज) विक्रेता वा क्रेताले वस्तुको बिलबीजक जारी गरेको छ/छैन हेर्ने ।
बिल अनिवार्य गर्न निर्देशन दिने ।
२. गाउँपालिकाले अनुसूची-२ मा उल्लिखित वस्तु र सेवाको अनुगमन गर्न उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा/एकाइ/डेक्सलाई लिखित कार्य विवरण तोक्नुपर्ने छ । सोही आधारमा बजार अनुगमन टोलीले बजार अनुगमनसम्बन्धी कार्य गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद-४

उजुरीसम्बन्धी व्यवस्था

११. उजुरी दिन सक्ने :

- (क) कुनै वस्तु वा सेवाको विक्रेता वा प्रदायकले उपभोक्ताको हितविपरीत व्यापारिक क्रियाकलाप गरेको भनी कुनै पनि व्यक्तिले उपभोक्ता हित संरक्षण समिति वा बजार अनुगमन टोली वा कार्यालयको उपभोक्ता हित संरक्षण हेर्ने शाखा/एकाइ/डेक्समा मौखिक वा लिखित सूचना वा उजुरी दिन सक्ने,
- (ख) उपदफा (क) बमोजिमको निकायले उजुरी वा सार्वजनिक सञ्चार माध्यमबाट प्राप्त सूचनालाई उजुरीका रूपमा ग्रहण गर्नुपर्ने छ,
- (ग) उपदफा (क) वा (ख) बमोजिमको उजुरी वा अन्य कुनै सरकारी निकायबाट अनुगमनका लागि लेखिआएमा सोलाई समेत उजुरीका रूपमा ग्रहण गरी बजार अनुगमन टोलीले अनुगमन तथा निरीक्षण गर्नुपर्ने छ,
- (घ) उपदफा (ग) बमोजिम अनुगमन तथा निरीक्षण गर्दा विक्रेता वा सेवाप्रदायकले प्रचलित कानून वा मापदण्डविपरीत व्यापारिक क्रियाकलाप गरेको पाइएमा तत्काल कारबाही चलाउनुपर्ने छ,

- (ड) उपदफा (घ) बमोजिम अनुगमन टोलीले गरेको काम कारबाहीमा चित्त नबुझेमा विक्रेताले प्रचलित कानूनबमोजिम गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष समक्ष लिखित रूपमा उजुरी दिन सक्ने छ ।

परिच्छेद-५

अनुगमनसम्बन्धी प्रक्रिया

१२. **अनुगमनको पूर्वतयारी** : अनुगमन टोलीले अनुगमन गर्नुपूर्व देहायको तयारी गर्नुपर्ने छ :

- (क) निरीक्षण वा अनुगमनमा जानुपूर्व अत्यावश्यक वस्तु तथा सेवामध्ये कुन कुन विषयलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्ने भन्ने किटान गरी विषयसूची तयार गर्नुपर्ने छ ।
- (ख) अनुगमनमा जाँदा अनुगमन गरिने वस्तु वा सेवासँग सम्बन्धित ऐन नियमहरू, विवरण र चेकलिस्ट साथै लिई जानुपर्ने छ ।
- (ग) वस्तु तथा सेवाको आपूर्ति, विक्रीवितरण, मूल्य, गुणस्तर आदिका बारेमा पर्याप्त सूचना र जानकारी हासिल गर्नुपर्ने छ ।
- (घ) अनुगमन वा निरीक्षण गर्न जानुअगावै तालिका बनाई आवश्यक पर्ने साधन, सुरक्षा आदिको पूर्वतयारी गर्नुपर्ने छ ।

१३. **बजार अनुगमन गर्ने प्रक्रिया** :

- (क) बजार अनुगमन गर्दा अनुगमनमा खटिई जाने व्यक्तिले आफ्नो परिचयपत्र देखाई बजार अनुगमन गर्नुपर्ने छ । अनुगमन टोलीका संयोजकले अनुगमनको आवश्यकताबारे जानकारी गराउनुपर्ने छ र सम्बन्धित व्यवसायीले बिना कुनै अवरोध अनुगमन गर्न दिनुपर्ने छ ।
- (ख) उपदफा (क) बमोजिम बजार अनुगमन गर्दा सम्बन्धित व्यवसायीले बाधाविरोध गरेमा बाधाविरोध गर्नेलाई प्रचलित कानूनबमोजिम

कारबाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्न वा लेखिपठाउन सक्ने छ ।

- (ग) अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा वस्तु वा सेवाको नमुना सङ्कलन गर्नुपर्ने देखिएमा प्रचलित कानूनबमोजिम नमुना सङ्कलन गरी सोको यथार्थ विवरण खुलाई सम्भव भएसम्म सम्बन्धित व्यवसायीको समेत दस्तखत भएको स्थलगत मुचुल्का बनाउनुपर्ने छ । सम्बन्धित व्यवसायीले मुचुल्का दस्तखत गर्न नमानेमा सोही बेहोरा जनाई उपस्थित व्यक्तिहरूको रोहबरमा मुचुल्का तयार गरी आवश्यकताअनुसार सिलबन्दीसमेत गरी परीक्षणका लागि यथाशीघ्र सम्बन्धित निकायमा नमुनासहित लेखिपठाउनुपर्ने छ ।
- (घ) अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा तत्काल केही सुधार गर्नुपर्ने देखेमा सम्बन्धित व्यवसायीलाई अवधि तोकी स्थलगत लिखित निर्देशन दिई सुधार गर्न लगाउन सक्ने छ ।
- (ङ) बजार अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा कुनै वस्तु तत्काल नष्ट गाउँ जनस्वास्थ्यमा असर पर्ने देखिएमा त्यस्ता वस्तुको नमुना सङ्कलन गरी प्रमाणका रूपमा सुरक्षित राखी अरू प्रचलित कानूनबमोजिम आवश्यक प्रक्रिया पुऱ्याई सम्बन्धित व्यवसायी र उपस्थित व्यक्तिहरूका रोहबरमा मुचुल्का गरी वातावरणमा असर नपर्ने गरी त्यस्तो वस्तु नष्ट गर्नुपर्ने छ । सङ्कलित नमुना आवश्यकताअनुसार परीक्षणका लागि प्रयोगशालामा पठाउन सकिने छ ।

१४. दण्डजरिबाना :

- (क) बजार अनुगमन टोलीले बजार अनुगमन गर्दा सेवा वा वस्तु राखेको स्थानको नियमानुसार जाँचबुझ वा खानतलासी गर्न सक्नेछ । खानतलासीबाट वस्तु वा सेवाको विक्रीवितरणमा अनुचित वा अनियमित कार्य गरेको पाइएमा आवश्यकताअनुसार त्यस्तो सेवा वा वस्तुको प्रयोग वा विक्रीवितरणमा रोक लगाउन सक्ने छ तथा त्यस्ता वस्तु अनुगमन टोलीले कब्जामा लिई नियमानुसार कारबाही बढाउने छ ।

- (ख) अनुगमन गर्दा कुनै कानुनी कारवाही गर्नुपर्ने देखिएमा अनुगमन टोलीले सम्बन्धित व्यवसायीसँग तुरुन्त लिखित स्पष्टीकरण माग गर्न सक्ने छ ।
- (ग) अनुगमन टोलीको प्रतिवेदन वा नमुना परीक्षणबाट हेर्दा मुद्दा दायर गर्नुपर्ने देखिएमा प्रचलित कानूनबमोजिम अनुसन्धान तहकिकातका लागि निरीक्षण अधिकृत तोक्ने गरी मुद्दा दायर गर्न समितिबाट निर्णय गराई यथाशीघ्र अभियोजन अधिकारीसमक्ष आवश्यक कागजातसहित लेखिपठाउनुपर्ने छ ।
- (घ) उपदफा (ग) बमोजिम लेखिआएमा सम्बन्धित अधिकारीले प्रचलित कानूनबमोजिम प्रक्रिया पूरा गरी सम्बन्धित निकायमा मुद्दा दायर गर्नुपर्ने छ ।
- (ङ) उपदफा (क) बमोजिम अनुगमन टोलीले अखाद्य वस्तु वा अन्य वस्तु नष्ट गर्दा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यवसायीले नै बेहोर्नुपर्ने छ ।
- (च) अनुगमन गरिएका मालवस्तुको प्रकृतिअनुसार मुचुल्का उठाउनुपर्नेमा मुचुल्का उठाउने, चेकलिस्टअनुसार भए/नभएको हेर्ने र नमुना परीक्षण लिनुपर्ने भएमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वा गाउँसभाबाट स्वीकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोहीबमोजिम अन्यथा खाद्य नियमावली, २०२७ को नियम १० वा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २७ अनुरूप वा नेपाल गुणस्तर ऐन, २०३७ वा प्रचलित कानूनबमोजिम नमुना सङ्कलन गर्नुपर्ने छ ।
- (छ) निरीक्षण, जाँचबुझ वा खानतलासी गर्दा उपभोग्य वस्तु रोकका राख्नुपर्ने भएमा स्थानीय शासन सञ्चालनसम्बन्धी ऐन वा गाउँसभाबाट स्वीकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोहीबमोजिम अन्यथा खाद्य नियमावली २०२७ को नियम १३ वा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २५, वा नेपाल गुणस्तर ऐन, २०३७ र स्ट्यान्डर्ड नापतौल ऐन, २०२५ का प्रचलित कानूनबमोजिम गर्नुपर्ने छ ।

- (ज) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वा गाउँसभाबाट स्वीकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोहीबमोजिम अन्यथा वस्तु वा मालसामान सिलबन्दी गर्नुपर्दा खाद्य नियमावली, २०२७ को नियम १३ वा उपभोक्ता संरक्षण नियमावली, २०५६ को नियम २८ र २९ वा नेपाल गुणस्तर ऐन, २०३७ वा स्ट्यान्डर्ड नापतौल ऐन, २०२५ वा प्रचलित कानूनअनुसार गर्नुपर्ने छ ।
- (भ) खाद्य प्रशोधन गर्न आवश्यक पर्ने कुनै उपकरण जडान भई कुनै वस्तु वा पदार्थको उत्पादन गरिएकोमा अनुगमन गर्ने निकायले उत्पादन प्रशोधन कानूनसम्मत भए/नभएको हेरी नभएको भए त्यस्तो स्थानमा सिलबन्दी गर्न सक्ने छ । यसरी सिलबन्दी गरिएकोमा प्रशोधन उद्योगलाई निश्चित समयावधि दिई आवश्यक मापदण्ड पूरा गरी सुधार गर्न निर्देशन दिन सकिने छ ।
- (ञ) उपदफा (भ) बमोजिम निर्देशन दिएकोमा उद्योगले सुधारात्मक कार्यहरू गरी सिलबन्दी हटाई पाऊँ भनी कार्यालयमा निवेदन दिएमा कार्यालयको टोलीले बजार अनुगमन गराई सुधार भएको पाइएमा सिलबन्दी हटाइदिन सक्ने छ । सुधार भएको नपाइएमा कानूनबमोजिम कारवाही अगाडि बढाउने छ ।
- (ट) वस्तु वा सेवा क्षेत्रमा अनुचित व्यापारिक क्रियाकलाप (Unfair Trade Practices), कानूनद्वारा नियन्त्रित वा निषेधित व्यापारिक क्रियाकलाप (Restrictive Trade Practices) र एकाधिकारपूर्ण व्यापारिक क्रियाकलाप (Monopolistic Trade Practices) भए/नभएको विषयमा समेत अनुगमनका क्रममा हेर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद -६

आचारसंहिता

१५. आचारसंहिता : बजार अनुगमन गर्न जाने अनुगमन टोलीले निम्नबमोजिमको आचारसंहिता पालना गर्नुपर्ने छ :

- (क) अनुगमन टोलीले अनुगमन गर्ने स्थल र अनुगमन गरिने वस्तुका बारेमा सो कार्यमा संलग्न सदस्यहरूबाहेक अरू कसैलाई पनि सोबारेमा पूर्वसूचना वा जानकारी गराउनु हुँदैन,
- (ख) अनुगमनमा खटिने व्यक्तिले आफ्नो नातागोता वा इष्टमित्रकहाँ अनुगमन गर्न जानु हुँदैन,
- (ग) अनुगमन कार्यमा संलग्न कुनै पनि सदस्यले अनुगमन गर्ने विक्रेता व्यवसायीबाट कुनै पनि किसिमको चन्दा, दान, दातव्य वा उपहार स्वीकार गर्नु हुँदैन ।
- (घ) अनुगमन गर्न जाँदा प्रदायकहरूले दिएको सुविधा तथा आतिथ्य स्वीकार गर्नु हुँदैन ।
- (ङ) कुनै किसिमको प्रलोभन वा मोलाहिजामा पर्नु हुँदैन ।
- (च) अनुगमनको कारवाहीसम्बन्धी सूचना प्रवाह गर्दा अनुगमन टोलीको नेतृत्व गर्ने व्यक्तिबाट मात्र प्रवाह गर्नुपर्नेछ तथा अनुगमन टोलीमा रहने अन्य सदस्यहरूलाई जानकारी दिनु हुँदैन ।
- (छ) बजार अनुगमन गर्दा अनुगमन टोलीका पदाधिकारीहरू प्रदायकसमक्ष मर्यादित तरिकाले प्रस्तुत हुनुपर्ने र व्यवसायीको भण्डारण स्थल वा पसलबाट जथाभावी तरिकाले मालवस्तु निकाल्नु हुँदैन ।
- (ज) अनुगमन टोलीका कुनै सदस्यले अनुगमनसम्बन्धी कार्य गर्दा गोप्यता भङ्ग गर्नेलगायत अन्य कुनै गैरकानुनी काम गरेमा कर्मचारी भए प्रचलित कानूनबमोजिम विभागीय कारवाही गर्न र अन्य व्यक्ति भए टोलीबाट हटाई प्रचलित कानूनबमोजिम कारवाही गर्न सकिने छ ।
- (झ) मानव अधिकारवादी सङ्घसंस्था, उपभोक्ता हकहित संरक्षण कार्यमा संलग्न संस्थाहरू, विभिन्न सञ्चार माध्यममा कार्यरत सञ्चारकर्मी प्रतिनिधिहरूले अनुगमन कार्यलाई सहयोग पुग्ने गरी अनुगमन प्रक्रियाको स्थलगत अवलोकन गर्न सक्नेछन् । तर सामान जफत गर्ने, धुल्याउने वा नष्ट गर्ने वा सिलबन्दी गर्ने कार्यमा सम्बन्धित आधिकारिक कर्मचारी वा प्रहरीद्वारा नै कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने छ ।

परिच्छेद -७

विविध

१६. बजार अनुगमन समितिको कार्यक्रम तथा बजेट :

- (क) गाउँपालिकाले आफ्नो स्रोतसाधन र जनशक्ति प्रयोग हुने गरी बजार अनुगमनका लागि आवश्यक कार्यक्रम र बजेट प्राथमिकताका साथ वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ख) नेपाल सरकारबाट बजार अनुगमनका लागि अनुदान प्राप्त भएमा सोहीअनुसार कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने छ ।
- (ग) वार्षिक कार्यक्रममा उपभोक्ता सचेतनाको कार्यक्रमसमेत समावेश गर्नुपर्ने छ ।
- (घ) बजार अनुगमनका क्रममा नमुना सङ्कलन गर्दा प्रदायकलाई वस्तुको मूल्य भुक्तानी गरी बिल लिनुपर्ने हुन्छ ।
- (ङ) बजार अनुगमन टोलीमा खटिएका व्यक्तिहरूलाई खाजाबापत प्रतिदिन रु १००० भत्ता दिनुपर्ने छ ।

१७. स्थानीय प्रशासनको कर्तव्य : बजार अनुगमन गर्दा अनुगमन टोलीले सुरक्षालगायतका आवश्यक सहयोग माग गरेमा तत्काल त्यस्तो सुरक्षा तथा सहयोग उपलब्ध गराउनु स्थानीय प्रशासनको कर्तव्य हुने छ ।

१८. असल नियतले गरेका कामको बचाउ : यस निर्देशिकाबमोजिम बजार अनुगमन गर्दा असल नियतले गरेका कामको सम्बन्धमा टोलीका संयोजक तथा सदस्यहरूउपर कुनै कारवाही हुने छैन ।

१९. प्रचलित कानूनबमोजिम हुने :

- (क) यस निर्देशिकामा भएको व्यवस्थाले प्रचलित कानूनबमोजिम हुने अन्य अनुगमन कार्यलाई बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन ।

२०. दण्डसजाय :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ वा गाउँसभाबाट स्वीकृत कानूनमा व्यवस्था भएकोमा सोहीबमोजिम अन्यथा प्रचलित कानून (उपभोक्ता हित संरक्षण ऐन नियम, खाद्य ऐन नियम, औषधि विक्रीवितरणसम्बन्धी ऐन नियम, कालो बजारी तथा अन्य केही सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, मासु जाँच ऐनलगायतका) को अधीनमा रही बजार अनुगमनबाट दोषी पाइएका व्यवसायीउपर कानुनी कारबाही र दण्डसजाय गर्नुपर्ने छ ।

२१. प्रतिवेदन :

(क) बजार अनुगमनको मासिक प्रगति प्रतिवेदन अनुसूची-३ अनुसार तयार गर्नुपर्ने छ ।

२२. बाधा-अड्काउ फुकाउने अधिकार : यस निर्देशिकाको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा-अड्काउ परेमा उपभोक्ता हित संरक्षण तथा मूल्याङ्कन समितिको बैठकबाट निर्णयका लागि बाधा-अड्काउ फुकाउ गर्न गाउँपालिकामा पठाइने छ ।

२३. संशोधन: यस निर्देशिकामा थपघट गर्ने अधिकार प्रचलित कानूनको अधीनमा रही गाउँ कार्यपालिकाको हुनेछ ।

अनुसूची -१

(दफा ८ को उपदफा ४ सँग सम्बन्धित)

श्री सहिदभूमि गाउँपालिका, धनकुटा ।

विषय : बजार अनुगमनको मासिक प्रतिवेदन ।

आज मिति २० / / देखि २० / / सम्म निम्न स्थानहरूमा बजार अनुगमन गर्दा निम्नानुसार देखिएको बेहोरा अनुरोध छ :

सि.नं.	अनुगमन गरिएको स्थान	अनुगमन गरिएको क्षेत्र/प्रकृति/वस्तुहरू	अनुगमनको विवरण (परिणाम, अवस्था र अन्य कुरा) व्यावसायिक प्रतिष्ठान संस्था	सामानको जफत/ बरामदी नाम / परिमाण	नष्ट गरिएको वस्तु/परिमाण नाम परिमाण	सिलबन्दी गरिएको मात्रा / सङ्ख्या	गरिएको नमुना सङ्कलन मात्रा/सङ्ख्या	कैफियत

बोधार्थ :

श्री संयोजकज्यू,

उपभोक्ता हित संरक्षण समिति ।

अनुसूची -२ (दफा ९ सँग सम्बन्धित)

(अ) अनुगमन गरिने वस्तुको वर्गीकरण : बजार अनुगमनका क्रममा विभिन्न उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको अनुगमन गर्नुपर्ने भएकाले उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको निम्नानुसार वर्गीकरण गरिएको छ :

समूह "क"

खाद्यान्न, माछा, मासुजन्य पदार्थ, तरकारी फलफूल, दैनिक उपभोग्य वस्तुहरू

- (१) खाद्यान्न तथा खाद्यपदार्थहरू : नुन, चिनी, चिया, कफी, मह, प्रशोधित पानी आदि,
- (२) अप्रशोधित, अर्धप्रशोधित वा प्रशोधित खाद्यपदार्थहरू,
- (३) प्रशोधित खाद्यपदार्थ उत्पादन गर्न प्रयोग गरिने कच्चा पदार्थ,
- (४) खाद्यपदार्थ उत्पादन गर्ने उद्योग,
- (५) खाद्यपदार्थ विक्रीवितरण गरिने विक्री-स्थल र भण्डारगृह वा सञ्चय-स्थल,
- (६) खाने तेल, घिउ (वनस्पतिघिसमेत),
- (७) दूध तथा दुग्धजन्य पदार्थहरू र दूध प्याकिङ गर्न प्रयोग हुने प्लास्टिक पाउचहरू,
- (८) माछा, मासु, अण्डा,
- (९) मसलाजन्य पदार्थहरू (जिरा, मरिच, अदुवा, लसुन, धनियाँ, बेसार, ज्वानु, मेथी, ल्वाङ, सुकुमेल, अलैंची, दालचिनी र खुर्सानीलगायतका मसलाका रूपमा उपभोग गरिने पदार्थहरू)

समूह "ख"

औषधि एवं स्वास्थ्य सेवा :

- (१) औषधि तथा औषधिजन्य पदार्थहरू (पशुपक्षी औषधि तथा जडीबुटीमा आधारित औषधिसमेत),
- (२) औषधि उत्पादन गर्ने उद्योग तथा विक्रीवितरण गरिने स्थल,
- (३) अस्पताल, नर्सिङ होम, क्लिनिक आदि स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू ।

समूह "ग"**रासायनिक मल/विषादी/बिउबिजन/कृषिऔजार :**

- (१) पशुपक्षी आहार र त्यसमा प्रयोग हुने कच्चा पदार्थहरूसमेत,
- (२) रासायनिक मल, विषादी, बिउबिजन, कृषिऔजारहरू ।

समूह "घ"**इन्धन :**

- (१) इन्धन भण्डारण, पेट्रोलियम पदार्थको नापतौल, गुणस्तर, मूल्य तथा मापदण्डहरूको परिपालना ।

समूह "ङ"**निर्माण सामग्री :**

- (१) ढुङ्गा, इटा, गिट्टी, बालुवालगायतका निर्माण सामग्री तथा सोसँग सम्बन्धित उद्योग, भण्डारण स्थल र विक्रीवितरण स्थल ।

समूह "च"**शैक्षिक सामग्री :**

- (१) पाठ्यसामग्री, स्टेसनरीलगायतका शैक्षिक सामग्रीहरू,
- (२) शिक्षा निर्देशिकाअनुसार विद्यालयहरूको शुल्क आदि ।

समूह "छ"**होटल, लज, रेस्टुराँ, खाजाघर, चमेनागृह, :**

- (१) होटल/रेस्टुराँ/खाजाघर/चमेनागृह/लजको सरसफाइ तथा अन्य व्यवस्थापन,
- (२) प्रशोधित र अप्रशोधित वस्तुहरूको भण्डारण,
- (३) होटल, रेस्टुराँ तथा मिठाई पसलहरूमा विक्री हुने पकवान तथा प्याकेजिङ गरी विक्री हुने खाद्यपदार्थहरू, हल्का पेयपदार्थहरू, मदिराजन्य पदार्थ ।

समूह "ज"**सुर्तीजन्य पदार्थ :**

- (१) सुपारी, पानपराग, सुर्ती, बिँडी, चुरोट तथा सुर्तीजन्य पदार्थ ।

समूह "झ"**नापतौल :**

- (१) ढक, तराजुलगायतका नापतौलमा प्रयोग हुने उपकरणहरू ।

समूह “ञ”**पशुपक्षी हाटबजार :**

- (१) पशुपक्षी हाटबजार तथा विक्री-स्थल ।

समूह “ट”**सौन्दर्य सामग्री :**

- (१) विभिन्न प्रकारका सौन्दर्य सामग्रीहरू,
(२) ब्युटी पार्लर/सैलुन आदि ।

समूह “ठ”**विद्युतीय सामानहरू :**

- (१) विद्युतीय सामानहरू,
(२) इलेक्ट्रोनिकस सामानहरू ।

समूह “ड”**रङ्ग/रोगन :**

- (१) विभिन्न कम्पनीका भवनसम्बन्धी रङ्ग र रङ्गरोगनसम्बन्धी सामग्रीहरू ।

समूह “ढ”**गरगहना :**

- (१) सुन, चाँदी, हिरा, मोती, जवाहिरात तथा सोबाट निर्मित गरगहनाहरूको नापतौल एवं गुणस्तर ।

समूह “ण”**सवारी-साधन :**

- (१) ट्याक्सी मिटर शुल्क र रिक्सा, गाउँबस आदिको भाडा आदि ।

समूह “त”**अन्य :**

- (१) अन्य उपभोग्य वस्तुहरूको उत्पादन स्थल, प्रशोधन स्थल, ढुवानीको अवस्था, विक्री स्थलहरू ।

(आ) अनुगमन गरिने सेवाको विवरण :

- (१) व्यापारिक सेवा,
(२) सञ्चार सेवा,
(३) स्थल यातायात तथा हवाई सेवा,
(४) विद्युत् सेवा,
(५) खानेपानी सेवा,

- (६) विज्ञापन सेवा र अन्य उपभोग्य सेवाहरू,
- (७) स्वास्थ्य सेवा,
- (८) शिक्षा सेवा,
- (९) वित्तीय सेवाहरू ।

अनुसूची - ४

(दफा १० सँग सम्बन्धित)

दैनिक बजार अनुगमन फाराम

(बजार अनुगमन फारामको प्रमाणित प्रति सम्बन्धित व्यवसायीलाई दिनुपर्नेछ)

मिति:.....

व्यापारिक प्रतिष्ठानको नाम :

ठेगाना :

प्रोप्राइटर वा फर्मधनीको नाम :

फोन नं. :

यस कार्यालयको नेतृत्वमा खटिएको बजार अनुगमन टोलीबाट तपाईंको विक्री-स्थल/गोदाम/उद्योगको निरीक्षण गर्दा निम्नअनुरूपको स्थिति भेटिएकाले देहायअनुसार गर्नु/गराउनु हुन निर्देशन दिइएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	भएको	नभएको	टोलीबाट दिइएको निर्देशन
१.	मूल्यसूची			
२.	साइनबोर्ड			
३.	व्यवसाय दर्ता/नवीकरण			
४.	नापतौलको प्रमाण			
५.	लेबलमा खुलाउनुपर्ने कुराहरू स्पष्ट उल्लेख भए/नभएको			
६.	म्याद नाघेको सामग्री			
७.	स्थायी लेखा (PAN) नम्बर/VAT मा दर्ता			
८.	विक्री बिल दिने प्रक्रिया भए/नभएको			
९.	खाद्य अनुज्ञापत्र (खाद्य उद्योगका लागि)			
१०.	मासुको गुणस्तर सन्तोषजनक भए/नभएको			
११.	मिठाईको गुणस्तरलगायतका पक्षहरू सन्तोषजनक भए/नभएको			
१२.	ग्याँसको तौल, मूल्यलगायतका विषय			

	सन्तोषजनक भए/नभएको			
१३.	खरिद बिल भए/नभएको			
१४.	यस अगाडिका निर्देशनको पालना भए/नभएको			
१५.	अन्य कैफियतपूर्ण स्थिति (खुलाउने)			

एकपटक दिइएका निर्देशनहरू पुनः अनुगमन गर्दा पालना नभएको पाइएमा प्रचलित कानूनबमोजिम कडा कारवाही हुनेछ ।

निरीक्षण टोली

१. संयोजक :

२. सदस्य :

३. सदस्य :

४. सदस्य :

५. सदस्य :

मथि उल्लिखित विवरण ठिक छ भनी हस्ताक्षर गर्ने उत्पादक/विक्रेताको नाम, थर र हस्ताक्षर :

हस्ताक्षर :

नाम, थर :

प्रतिष्ठानको छाप :

अनुसूची - ५
(दफा १४ सँग सम्बन्धित)

मुचुल्का

..... जिल्ला गाउँपालिका वडा नं.
टोल.....मा खडा गरेको घटनास्थल /बरामदी/खानतलासी/सिलछाप लगाएको
मुचुल्का :

१. उजुरी वा सूचनाको छोटकरी विवरण :
२. चार किल्लासहित खानतलासी/बरामदी गरिएका चिजवस्तुको नमुना तथा
ठाउँको विवरण :
३. बरामद भएको सामान/दसीको विवरण/सिलछाप गरिएको विवरण :
 - (क)
 - (ख)
 - (ग)
 - (घ)
 - (ङ)
४. खानतलासी/बरामदी भएको देखेबमोजिम सहीछाप गर्ने साक्षी (नाम,
वतनसमेत) :
 - (क)
 - (ख)
 - (ग)
५. रोहबरमा बस्नेहरूको नाम, थर, उमेर, वतन र सहीछाप :
 - (क)
 - (ख)
 - (ग)
६. निरीक्षण टोलीले मेरो उद्योग, गोदाम, पसलमा अनुगमन गर्दा कुनै सामान
हिनामिना भएको छैन । माथि प्रकरण ३ मा उल्लेख भएका चिज, वस्तु तथा
सामानहरू उद्योग, गोदाम,पसलबाट बरामद भएको हो । साथै टोलीले
लगाएको सिल थान.....छाप भएको ठिक साँचो हो भनी सहीछाप गर्ने :
 - (क)
 - (ख)

(ग)

७. कार्य तामेली गर्ने :-

(क)

(ख)

(ग)

मिति :

समय :

अनुसूची - ६
दफा १४ सँग सम्बन्धित
तारेख भरपाई

पक्ष :

विपक्ष : जिल्ला गा.पा.....वडा नं.
..... स्थायी घर भई हाल जिल्ला
..... गा.पा. वडा नं.....वस्ने श्री
..... का नाति/नातिनी श्री का
छोरा/छोरी वर्ष को
.....नामक व्यवसायका सञ्चालक श्री
सम्पर्क नं.।

तारेख

मितिसाल महिना गतेरोज दिनको समय
.....बजे उपस्थित हुने छु भनी सहीछाप गर्ने ।

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति..... साल.....महिना.....गते
.....रोज दिनको समयबजे उपस्थित हुने छु भनी सहीछाप गर्ने :

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति सालमहिना गते
रोज दिनको समयबजे उपस्थित हुने छु भनी सहीछाप गर्ने ।

हस्ताक्षर :

नाम :

आज्ञाले :
सुवर्ण घिमिरे
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत